

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.

Nemzetiségi béke.

Mikor Tisza István a képviselőházban a nemzetiségi kérdéssel szülő nagyjelentőségű beszédjét elmondotta, valami csodálatos nyugtalanság mutatkozott azokban a padokban, ahol a nemzetiségi eszmék apostolai, a megfoglyatkozott számú nemzetiségi képviselők ülnek. Ezek az urak, akik már unos-untig emlegették, hogy a magyar államelméletnek feltétlen hívei, hogy szeparatisták törekvéseik nincsenek, hogy mindössze népeik nyelvi és kulturális jogainak elismerését követelik, ezek az urak megrémültek akkor, midőn a kormányon lévő párt egyik vezérferfia békejebbot nyújt feléjük s a felajánlott békének egyéb feltételét nem állítja fel, minthogy nem magyar anyanyelvű állampolgártársaink az országból kifelé ne gravitáljanak s vezetőik izgatásaikkal ne nehezítsék meg a kormányzás, a közigazgatás és a rendfenntartás munkáját.

Alig érthető, hogy ebben a békeajánlatban mi lehetett az, ami a nemzetiségi padsorokban ülő képviselő urakat hangos közbeszólásaikban nyilvánuló felháborodásra bírta? Önként fellelődik a kérdés: a két feltétel közül melyik lehetett az, a melyik a nemzetiségi képviselő urak szemében annyira súlyosnak tetszik, hogy nemcsak annak alapján tárgyalni, de azt még nyugodtan végighallgatni sem akarják?

Hogy a nemzetiségi az országból kifelé ne gravitáljanak?

Erre a kikötésre a nemzetiségi urak maguk adták meg régen a választ. Számtalanszor mondták el, számtalanszor hivatkoztak rá, hogy a magyar állam területi és nemzetiségi egységét, alkotmányát, törvényeit sérteni nem akarják; idegen, külföldi erővel nem szövetkeznek, a ma-

gyar államnak hű polgárai és csakis a magyar állam törvényeiben lefektetett jogaik érvényesítését követelik. Sőt ezen állításaiknak a magyar közvélemény is hitelt adott már. Hitelt adott elsősorban maga gróf Tisza István, aki kifelé gravitáló, az ország egységét veszélyeztető elemeknek aligha ajánlott volna fel békét, annál is kevésbé, mert az ilyen törekvések elleni küzdelemnek nem a politikában, de a büntetőtörvény-szék előtt van helye.

A nemzeti képviselők lármás felháborodását tehát nem okozhatta egyéb, mint azok a szavak, melyeket Tisza István gróf az izgatásról, a nemzetiségek, fajok, hatóságok elleni gyűlöletre való felhívásról mondott.

Ezek az urak tehát igazságtalanságnak, vagy — az ő terminológiájuk szerint — erőszaknak tartják, ha a magyar állam törvényes uton kíván gondoskodni róla, hogy Magyarországon a magyar nemzet, az államalkotó és államfenntartó elem ellen izgatni, gyűlöletre felhívni büntetlenül ne lehessen; ha a magyar állam törvényes biztosítékát akarja megalapozni a hatóságok tisztelének legalább is addig, hogy a hatóságot meg ne támadhassa, le ne kicsinyelhesse senki tisztán azért, mert ez a hatóság Magyarországon magyar.

Nincsen a világon büntetőtörvénykönyv, mely ez izgatást ne büntetné.

Az állam feladata, hogy lakóinak minden közös érdekét, a közérdeket egyformán szolgálja, s ezen közös érdekek között nem utolsó érdek, hogy az országban a megértés, a békesség polgárok és polgárok, népek és népek között biztosítva legyen.

Magyarországot nem a véletlen, legkevésbé pedig a magyar faj hatalmaskodása kapcsolta egybe egy állammá. Államokat hosszú történelmi

fejlődés, az egymásra utaltság számtalanszor megnyilatkozó érzése, földrajzi, néprajzi, nemzetközi tényezők alkotnak meg — és midőn ezek a tényezők az államot, mint egységet megalkották, az államnak, mint szervezetnek nagyon is fontos kötelessége, hogy a belső rendet és a belső békét biztosítsa.

A nemzetiségi képviselő urak mégis okvetlenül szükségesnek tartják, hogy ez a belső béke Magyarországon ezután is büntetlenül megzavarható legyen? Miért?

Hiszen ha egyszer a magyar kormányzó párt megígéri az ország nem magyar ajku lakosainak, hogy minden igazságos panaszu orvoslva lesz, ha megszüntet minden méltánytalanságot, mely az ország egyes polgárait nemzeti-ségük miatt állítólag éri, ha garanciát fog nyújtani arra, hogy senki nemzetisége miatt üldözésnek, bosszantásnak, méltánytalanságnak kitéve nem lesz, mert minden állampolgárral szemben következtetés egyenlőséggel fog alkalmaztatni a törvény: ugy ebben az is befoglaltatik, hogy izgatásért csak az lesz megbüntetve, a ki valóban izgat és pedig egyforma büntetéssel, akár magyar, akár más anyanyelvű honpolgártársai ellen izgat is.

Valóban ezek az urak azt a benyomást teszik, mintha ők nem a nép jogainak tiszteletben tartását, nem a jog és törvény előtti egyenlőséget kívánják, hanem mintha politikai programjuknak az lenne a lényege, hogy Magyarországon minden áron mindenkor és minden körülmények között büntetlenül maradjanak az izgatók.

Csodálatos konoksággal állították és állítják ma is, hogy ők a népnek igazi képviselői, hogy az ő akaratuk a nép igazi akarata, az ők törekvésük szolgálja igazán a nép érdekét.

TÁRCZA.

A koszoru.

Irta: Jacques Constant.

Soufflard Jean, ha mindjárt szárnyak lettek volna is a bokáin, mint Merkurnak, mégsem futhatta volna be gyorsabban a Clichy boulevard és a Meaux utca közt levő távolságot.

Ennek az utcának aztán egyik rozoga házába surrant be, felsietett a söpröt rég nem látott lépcsőn s a szíve dobogott az izgatottságtól meg a sietségtől, amint az egyik színehagyott ajtón bekopogtatott.

Erre félig megnyílt a szomszédos ajtó s egy anyóka bozontos feje lőn láthatóvá:

— La Maloche? Nincs itt fiam, a „Kis Bögré”-ben fogod őt találni. Rosz hírt kapott a kórházból. És tudod, hogyha valami baj éri, borba fojtja a bánatát.

— Ugy hát a Rózika?

— Ugy látszik, hogy vége van...

Nehogy ennek a részvétet nem érő asszonynak a banális vigasztalásait hallgatni legyen kénytelen, a fiú felsietett a lépcsőn, miközben forró könnyek áztatták az arcát.

Maloche Róza kedves szép leánya volt, ki még

nem érte el tizenötödik tavaszát, bár korához képest nagyon kifejllett volt. Egy házban született Jeannel, együtt lubiczoltak a nagy ronda udvar bűzös tócsáiban, együtt hancuroztak az utcán s együtt kapták a szüleik nyakleveseit, kik hajlandóbbak voltak az iszákosságra, mint a gyöngédségre. Amennyire a fiú emlékezete visszanyult, mindig ott volt benne a leánya képe. Nyomoru gyermekkoruk egymásba fonódva folyt le s a megszokás ezer elpusztíthatlan köteleket font életük köré.

Nem ő reá, a két évvel idősebbre bizta-e özvegy Malochin az ő leánykáját, hogy kísérje el az iskolába, mikor ő is naponta oda megy? Nagyon büszke volt erre a gyámi szerepre, nagy gonddal örködött a leánya fölött s komolyan hallgatta a csacsogásait. Mi mindenféle játékszert nem csinált neki, hogy szórakoztassa. Mennyi gyümölcsöt nem lopkodott össze neki a boltok előtt.

Később inasi sorba jutott, de még ez sem szakította el őket egymástól. Egy kerékpár-gyárba került a Montmartreon s viszont Rozikát is egy művirág-kereskedésbe adta az anyja a Sentier városrészben. Mind amellet amellyeknek szabad ideje akadt, arra használta fel, hogy csak egy pillanatra is felkeresse a másikat, és Rozika csaknem minden nap a Jean karján tért haza, ami rendesen dühössé tette Maloche anyót. Az érett férfiaknak már megakadt a szemök a leánykán, ki szé-

gyenkezve pirult el éles tekintetök alatt, mintha valami inzultus érte volna.

Az anyának tetszettek ezek a néma hódolatok, melyeket a leányának koraért szívesen hívott ki s nem annyira tisztességes, mint inkább előnyös terveket érleltek meg benne.

De a betegség hirtelen lecsapott a gyermekre. A szájátókat összeesdítve, mentő-kocsi állott az udvarban és Rózikát pokróczba göngyöltén a Hérol kórházba vitték.

És most halállal vívódik szegényke. Jean előtt kegyetlennek és méltánytalannak tűnt fel ez a korai vég. Minden valószínűséggel szemben remélni akart, de legutóbbi látogatása alkalmával ő maga is borzasztó pusztítást konstatált.

Barátnőjének annyi ereje sem volt többé, hogy a fejét felemelje és csak erőlködve birt beszélni elhaló hangon, melyet alig lehetett érteni. Csupán a szép szemek éltek még mindig, melyek még nagyobbak lettek s még erősebben csillogtak az összeesett arc közepén. Mosolyogtak, amint a látogatót felismerték és egy lázas kis kéz szabadult ki a takaró alól, hogy megszoritssa az övét.

A beteg oda huzta őt az ágyához és susogta:

— Jean, én vesztve vagyok!

És a mint a fiú tiltakozó mozdulatot tett:

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK!

**ERDÉLY legnag-
yobb butorgyára!**

Mestitz Mihály és fiai

MAROSVÁSÁRHELYEN és KOLOZSVÁRON.

Ajánlják kitűnő gyártmányu butoraikat, melyeket **42 év óta fennálló** gőzüzemre berendezett **butorgyárakban** állítanak elő. A butorokhoz csakis elsőrendű anyag lesz felhasználva. **Óriási választék! Olcsó árak! Legmesszebbmenő jótállás!** Vidéken meghívásra személyesen mutatjuk be mintáinkat és raizainkat.

Hiszen ezeknek az uraknak most örvendeniük kellene, hogy ime mindaz, a miért küzdtek valóra válhat.

Egy nagy és erős kormánypárt tesz nekik békeajánlatot.

— Gyertek és mondjátok el panaszaitokat, orvosolni akarjuk őket, gyertek és soroljátok fel sérelmeiteket, igazságot akarunk nektek is, mert mi a békét és megértést hozzuk, — gyertek és örvendeztetek, mert ezentul nem ellenségek leszünk, hanem szerető testvérek.

És ez a békeajánlat süket fülekre talált.

Ebből most egy konzekvenciát lehet levonni. Ezek az urak nem igaz képviselői az országnak, hanem magyar ajkú lakosságának; ezek az urak a nemzetiségi békét, a jogegyenlőséget nem akarják becsületesen,

Mert, ha akarnák, erre a békeajánlatra csak egy lehetett volna feleletük: elfoglalni a békére hívó szót, komolyan megfontolni, mik azok a sérelmek, melyeknek orvoslását kívánják és nyíltan, őszintén megvallani, hogy melyek azok a feltételek, amelyek elfogadása esetén ők a békére hajlandók.

Mert a nemzetiségi békének nem lehet az akadály — és különösen nem az ő szempontjukból, hogy az izgatókat a jövőben is büntetni fogjuk és a belső békét az eddiginél hatályosabban biztosítani.

Most már ne ők tegyenek szemrehányást bárkinek is azért, ha a békétárgyalások másokkal fognak folyni és létrejön az óhajtott nemzetiségi béke nélkülök, de azoknak a javára, a kiknek akaratát ők állítólag képviselik.

És ők, akik olyan nagyon szeretik ügyeiket a külföld elé vinni, legyenek most is következetesek: mondják el a külföldnek, hogy a magyar kormánypárt tett nekik ajánlatot sérelmeik helyrehozatalára és a béke megteremtésére.

A részletekről még szó sem volt, de ők már a tárgyalások megkezdésébe sem mentek bele. Menjenek kerületeikbe, hogy mindezt választóiknak is elmondják.

Tegyük mind ehhez hozzá, súlyos gravámenként, hogy a magyar kormánypárt törvényt akar hozni, a melynek alapján az izgatók igazságosan, a kibúvás lehetősége nélkül büntethetők legyenek.

Mondják el.

Ők nem tudnak itélni. A külföld és a választóközönség azonban remélhetőleg tud.

A rabsegélyző egyesület közgyűlése.

Csendes, de annál intenzívebb felette emberbaráti munkásságról számol be az az adatainál fogva is érdekes jelentés, — mely a gyulafehérvári rabsegélyző egyesületnek Nemes Sámuel kuriai bíró, törvényszéki elnök elnöklése alatt folyó hó 10-én tartott évi közgyűlése alkalmából látott napvilágot.

A Szenczer József titkár által szerkesztett jelentés nemesak rövid áttekinthető képét adja a kiválóan humánus egyesület 1909. évi működésének, hanem egyúttal meggyőző hangú és érvelésű kifejtője a humánus irányú ügy az állam, mint a modern felfogású feladataival tisztában lévő társadalomszempontjából nélkülözhetetlen jótékony intézmény szükségességének.

Bizvást állítjuk, hogy nemcsak a jogászközönség, de minden a művelt társadalomhoz tartozó egyénnek kötelessége ez emberbaráti intézményeket, melyeknek éppen a társadalom látja hasznát, minden módon, akár direkte anyagiilag, akár pedig indirekte a társadalmi előítéletek elleni küzdelemmel és a bűnhődött elbukottaknak a társadalomba való visszatérésének lehető előmozdításával pártfogolni és segítségére lenni.

Az érdekes jelentést az alábbiakban adjuk szó szerinti szövegében:

A társadalmi rend védelmében a bíró szerepe csak a bűncselekmény elkövetése után kezdődik, s a büntetés végrehajtása után is tehetetlenül kell néznie azt a visszaesést, mely leggyakrabban a büntetést kiállott szabadulónak nehéz helyzetéből következik.

Hiszen jól tudjuk, hogy ugyanakkor, midőn a börtönök kapuja felnyílt, a szabadult rab elől a társadalom bizalmatlansága folytán elzáródik minden ajtó, s többnyire csak egy út marad előtte nyitva: a mely a hivatásszerű gonosztevők buvóhelyeire, s onnan a börtönbe vezet vissza.

A társadalomnak saját jól felfogott érdekében feladata tehát, hogy minden elbukottak és kizsájtottak, a kit egyéni szerencsétlensége juttatott a zűlés útjára és végeredményben saját bűncselekménye a börtönbe, — ha munkás társadalomba visszatérni óhaj, — s visszatérést lehetővé tegye, vagy megkönnyítse.

A mi egyesületünk a társadalom eme feladatának szolgálatában áll.

Határ az elmúlt 1909. évvel fennállásának 22-ik évét élte át, tevékenységének körét illetően most is csak ott van, a hol a kezdeten, mert még mindig csak a pénzbeli segélynyújtásra szorítkozik. Térhódítása is csekély, mert tagjai most is nagyjából csak városunk intelligenciájából kerülnek ki, maga a vármegye és a

nagy közönség még mindig nem ismerte fel, hogy mily nagy horderejű társadalmi közérdek rejlik abban, hogy a meggondolatlanságuk, szenvedélyük vagy egyéni körülményük szerencsétlen alakulása miatt a büntető törvénykönyv megtörtő intézkedéseinek alkalmazására okot szolgáltatott, meglevő embertársaink közül a támogatásra érdemeseknek segítőkész nyújtassék arra, hogy személy szabadságuk visszanyerése után az emberi társadalomnak munkás, hasznos tagjaivá válhassanak.

A nagyközönség nem méltányolja eléggé, hogy mily lélekemelő, nemes feladat egyes elítéltek ama hozzártartozóinak segélyezése, akiknek egyedüli támaszuk, kenyéradó fenntartójuk a megtevélyedések vagy az indulatok, a muló szenvedélyekkel szemben való gyöngeségük miatt szabadságvesztéssel sújtott elítelt volt és akik fenntartójuk fogságban léte alatt a nyomornak, szenvedésnek szálamomraméltó áldozataivá válnak.

Oka ennek nagyrészt ugyanaz, hogy egyesületünk nemes feladatának ismertetése és a taggyűjtés pang, de oka talán az egyesületünk czime is, mely a taggyűjtést nehezíti. A nagyközönség ugyanis az egyesületünk feladatát lényegében nem ismerve és csak a név után indulva, azt a romlottak, elítéltek dédelgetésének, kedvezményekben részesítésének nézi s nem látja, hogy az egyesületünk tevékenysége csak külső látszatra van azok érdekében, valójában azonban egyúttal a társadalom biztonságának oltalmára szolgál.

A miénkhez hasonló egyesületek már rég felismerték a czimben rejlő akadályt, s a Patronage egyesületeknek múlt évi szeptember hó 10. és 11. napjain Budapesten tartott országos kongresszusa elsősorban foglalkozott azon kérdéssel, hogy a rabsegélyző egyesületek czime miként volna az amugy is ezen egyesületekre váró szélesebb körű — a kiskorúak védelmére is kiterjedő — tevékenységnek megfelelően átalakítandó.

Jelentős esemény volt az elmúlt évben az előbbi említett kongresszus, melyen egyesületünket Dr. Mayer Ödön országgyűlési képviselő és Bartha Győző kir. ítélőtáblai bíró urak képviselték, s amely kongresszus már is országszerte érezteti jótékony hatását a társadalmi védő munkásság terén. Jelentős eseménye volt az elmúlt évben az is, hogy egyesületünk sietett belépni a Patronage egyesületek megalakult országos szövetségébe.

Egyesületünknek külföldben az elmúlt évben nem sikerült kitűzött összes céljait elérni és amint már fentebb említettük az elmúlt évben is csak az arra érdemes szabadulók segélyezésére szorítkozott.

A tervbe volt menedékház létesítése az előkészítő stadiumban maradt, felállítására az anyagi kérdésben mult ezuttal is, hogy az egyesület törzsvagyona ne csorbítottassék, s mivel a tőkénk kamatai és a tagdíjak

— Igen. Ne igyekezz engem áztatni. Én már egészen bele éltem magamat; készen állok a halálra.

Könybe lábadt szemei meghazudtolták szavait. Folytatta:

— Csakhogy van valami, amitől irtózom, hogy az édesanyám lelketlenségéből a szegények, elhagyatottak közös sirgödörbe temessenek, mint a szomszédasszonyunk leányát, Tassart Klárit. És aztán — ugy-e bár ostobaság, mi? — szeretnék egy fehér rózsakoszort, igazi élő rózsákból, minők a gazdag hallottak koporsóin pompáznak. Ha lehetséges volna? A virág nem drága a mostani idényben... De egy szót se a mamának; gunyolódna fölöttem...

Mikor a következő csütörtökön Jean beállított a kórházba, az udvaron egy szomszédasszony társaságában Maloche anyóval találkozott, ki mint rendesen, jól bepálinkázva, vörös arccal beszélte el a betegség egész lefolyását. Fogatlan szájából külvárosias hangjával abszint és köménymagos pálinka vegyes illata párolgott.

Rózika aznap hajnalban kiadta ártatlan lelkét s ott feküdt kiterítve a kórház halottas termében.

Jean néma kétségbeeséssel szemlélte a merev testet a halotti lepel alatt, a halvány arcot a lecsukódott szemhéjakkal. Az anya a hely gyászos ünnepélyességének hatása alatt megeresztett egy pár könnyű könnyet, melyeket aztán piszkos zsebkendőjével száritgatótt fel.

Sietett különben minél hamarabb kijutni. Mindjárt a kórház szomszédságában egy korecsma-czégér mosolygott rá csábitón. A kísértés nagyon erős volt. Betszolkolta maga előtt a szomszédasszonyát s két pohár bort rendelt; iddógálás közben azután elkezdett panaszkodni, hogy köszvényes lábai nem engedik járni s ezzel az

ürügygyel Jeant bizta meg, hogy tegye meg a temetés körül szükséges lépéseket.

A fiu azzal az utógondolattal, hogy végrehajtja a halott végrendeletét, elfogadta a megbízást. Maloche anyó ilyképen lerázván magáról ezt a gondot, az ital hatása alatt előkereste a szegénységi bizonyítványát, melynek alapján a kerületi előjáró ingyenes temetést fog engedélyezni.

Jean ott hagyta őket, egymagában szabadabb folyást engedhetett gondolatainak. Mint falevelek az őszi szélben, nagyon is keserű gondolatai úgy kovályogtak veszettül az agyában. A fájdalom nem engedte, hogy feledje a kötelességét, amelyet magára vállalt. Csakhogy, hogy Rózikát a közös sirgödörbe ne jutassa s megszeresse neki a koszort, melyet annyira óhajtott, ahhoz legalább száz frank kellene.

Pedig a szegény inasgyerekeknek egy fillérje sem volt. A heti hét frank a családi budgetbe vándorolt, mert Soufflard apó körülbelül elitta, amit keresett s az anyának kellett ellátni a házat, amint épen tudta. Volt ugyan egy nővére és férjes testvérei, de mindnyájan meg voltak terhelve a saját családi gondjaikkal.

Végre elgondolta, hogy legegyszerűbb lesz előleget kérni a gazdájától. Négy hónap alatt törleszti az adósságát. El volt ugyan készülve a szidásokra s az apai ütlegekre, de hát nem törődött vele.

A gazda azonban épen rossz kedvében volt. Haraggal fogadta az inast, kinek a hosszas kimaradása bosszantotta és kereken megtagadta a kért szívesességét.

Jean lesújtva, meghiusulni látta utolsó reményét. A gépkerekre hajolt, amelyet javított s a tehetetlen düh könnyei áztatták a kaucsukot. Vevők jöttek. Az egyik

egy számlát fizetett ki; a gazda az íróasztala egyik fiókjába zárta az átvett bankjegyeket.

Jean gépiesen végezte tovább a munkáját s közben nem szűnt meg egy sereg kivihetetlen tervet megforgatni az agyában.

Nem teljesítheti tehát kis barátnőjének az utolsó kívánságát? Álomnak hagyja annak az utolsó álmát?

Nem, ha nem tudja előteremteni a szükséges pénzt, inkább lopni fogja!

A kis Maloche Rózika halottas kocsija harmadnap kifordult a kórház udvaráról. A Maloche és Soufflard családokon kívül mintegy husz szomszéd és ismerős volt jelen. Mindnyájan bámulva csodálták a kocsin, mely nem az ingyenes halottak kocsija volt, a pompás ropant koszorú fehér rózsákból, fehér orgonákból és liliomokból kötve, melynek széles szalagján arany betűkkel volt olvasható: „Az én kedves kis barátnőmnem”.

A pantini temetőben újabb meglepetés várt a gyászoló közönségre; a menet az örökös sírhelyek osztályánál állapodott meg.

Az anyókák susogtak, a halott emlékét sértő feltevéseket koczkaztattak meg s kíváncsian figyeltek meg két egyént, kik az utolsó pillanatban csatlakoztak a menethez.

Abban a pillanatban, amint Jean hangos zokogással távozott a sirtól, melyben Rózika örökös nyugvóhelyet kapott, az ismeretlenek kiméletes távolságból utána indultak s amint a gyászolókat maguk mögött hagyták, jobbról és balról karon fogták. Az egyik szomszédasszony, ki közel volt hozzájuk, nem minden megdöbbenés nélkül hallotta az ismert felszólítást:

— Kérem, jöjjön velünk a rendőrségre!

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó:

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó:

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

ból befolyó jövedelem a menház felállítása és a személynézet költségeinek fedezésére elengedőnek nem mutatkozott, — a tervezet szerint még fedezetlenül maradt 1470 koronának államsegélyként való utaltatásáért folyamodtunk, azonban csak 400 korona segélyt kaptunk az elmúlt évben is.

Reméljük a közeljövő lehetővé teszi, hogy feladatunk minden irányban betölthessük. Reméljük, hogyha a már meglevő tőkénk kamataihoz, s tagdíj bevételeinkhez az eddiginél valamivel nagyobb államsegélyt kapunk, a menedékházat mielőbb felállíthatjuk, a mi annál örömdetesebb és kívánatosabb volna, hogy most már e menház a gyermekvédelem céljaira is szolgálva lehetővé tenné, hogy tevékenységünket a fiatalok védelmére is kiterjeszthessük.

Hogy az 1909-ik évben a társadalomnak hány számüzöttét igyekezett egyesületünk a társadalomnak visszaadni, szolgáljanak felvilágosításul az alábbi adatok.

Pénzbeli segélyben részesített az egyesület 56 elbocsátott rabot.

Az évi segély összege 400 koronát tett ki, melyből az egyes egyéneknek nyújtott segély legmagasabb összege 50 korona volt.

Az egyesület tagjainak száma volt: alapító tag 36, rendes tag 110. A számvizsgáló bizottság által megvizsgált pénztári állás szerint a múlt évben volt: I. Bevétel: 1. A nagyméltóságú Igazságügyminiszter ur által 1909. évre kiutalt államsegély 400 kor. 2. A törzsvagyon kamatai 785 kor. 94 fill. 3. A tagdíjakban befolyt 82 kor. Összesen: 1267 kor. 94 fill. II. Kiadás: 1. Rabsegélyezésre 400 kor. 2. Irodai költség 29 kor. 3. Szolgai fizetés 30 kor. 4. Szövetségi tagsági díj 15 kor. Összesen: 474 kor. Marad az év végén tiszta vagyonszapórlat 793 kor. 94 fill. Az összes vagyon az 1909. év végén 16635 kor. 41 fill.

Az igazgató választmány az 1910. évre javaslatba hozza a következő költségelőirányzatot: I. Bevétel: 1. Alaptőke kamatokban 800 kor. 2. Hátralekott tagdíjakban 50 kor. 3. Folyó évi tagdíjakban 100 kor. 4. Adományokban — kor. Összesen: 950 kor. II. Kiadás: 1. Segélyezésre és a tervbe vett a kiskorúak védelmére is szolgáló menedékház költségeire 2300 kor. 2. Előre nem látott kiadásokra 100 kor. 3. Irodai költségekre 25 kor. 4. Szolgai fizetésre 30 kor. 5. Szövetségi tagsági díjra 15 kor. Összesen 2470 kor. Mérleg: I. Bevétel 950 kor. II. Kiadás 2470 kor. Ezek szerint fedezetlen marad 1520 kor., melyet az egyesület az igazságügyminiszter ur által nyújtandó segélyvel remél fedezhetni, s e végett az igazságügyminiszter urhoz indokolt újabb folyamodvány felterjesztését hozza javaslatba.

Ezekben jelentésünket a közgyűlés elé terjesztve, kérjük, hogy ezt tudomásul venni, az átvizsgált számadásokat elfogadni és az igazgató választmánynak és a pénztárnoknak a felmentvényt megadni méltóztassék.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1910. július 24.

— **Állatvásár.** A tegnapi és mai állatvásár a legnagyobbak, melyek nálunk valaha lefolytak. Még ama bizonyos öreg emberek sem emlékeznek arra, hogy valaha is ilyen nagy felhajtást és ennyi vásárlót láttak volna. E nagyarányú vásár természetes folyamánya az ez idén kedvező termés eredményeknek.

— **Az ideai termés.** A földművelésügyi miniszterhez küldött gazdasági tudósítói jelentések szerint, melyek f. hó 9-ig szólnak, az átlagos termés igen kedvező. A szőlő és a gyümölcs a szenvedett jégverések miatt felényi termést ad. A gabonatermés átlagát kat. holdanként ennyire becsülték: buza 8.93, rozs és kétszeres 8.12, árpa 7.12, zab 6.17 mm. Az egész országban buza 54.84 millió, rozs és kétszeres 16.04 millió, árpa 14.04 millió és zab 11.94 millió métermázsa várható. A buza minősége is nagyon jó, 74—78 kilogramm a sulya.

— **Nincs ellenőrzési szemle.** A honvédelmi miniszter közrendeletet bocsátott ki, mely szerint a közös hadsereg nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi, a hadügyminiszterrel egyetértőleg, valamint a m. kir. honvédség nem tényleges állomány legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem

tartatnak meg. A tartalékos tisztek és tisztviselők, valamint a hadapródjelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatója azonban a folyó évben is megtartatik. A népfelkelési időszaki jelentkezési kötelességek tekintetében külön intézkedés történik.

— **Rejtélyes csontváz lelet.** A helybeli vár egyik főútvonalán álló villanyos oszlop kiáása közben e hó 19-én kedden az ásó munkások az oszlop mellett alig egy méternyi mélységben a borzadó munkások egy teljesen ép emberi csontvázra bukkantak, melynek egyetlen csonttrésze sem hiányzott. A rejtélyes eredetű csontvázat további intézkedésig a közeli katonakórházba helyezték el.

— **Pályázat honvédek árvái javára.** A városi tanács közhírré teszi, hogy honvédelmi m. kir. miniszter urnak 67108 sz. alatt Budapest székesfőváros törvényhatósága által boldog emlékeztető József főherceg ur ő cs. és kir. fensége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulója emlékére a m. kir. honvédség kötelekebe tartozó vagy tartozott egyének árvái vagy félárvai neveltetésére létesített alapítványi helyek közül az 1910. tanév kezdetén a József fiárvaházban négy hely kerül betöltés alá. E helyekre nézve a kijelölés joga az illetőségre való tekintet nélkül Ő cs. és kir. fenségét — József főherceg urat illeti meg. Ezen helyek betöltése céljából kibocsátott pályázati hirdetmény a városi tanács oktató hivatalában van kitéve, hol azt érdeklődők a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

— **Gyakorlati tűzbiztosítás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a keresk. Miniszter leirata alapján a érdekeltek tudomására hozza, hogy Feldmann Lajosnak, a Foncier pesti biztosító intézett kárügyi osztálya főnökének tollából „A gyakorlati tűzbiztosítás” című tanulmány és kézikönyv jelent meg, mely a biztosítók, ügynökök, gyárosok, iparosok, gazdák és kereskedők részére a biztosítás tekintetében hasznos gyakorlati utmutatásokkal alkalmas szolgál. —

— **Termény biztosítás a cs. és kir. hadsereg részére.** A nagyszebeni cs. és kir. 12 hadtest hadbiztossága az területére illetékes cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok 1910. október 1-től 1811. évi szeptember hó 30-ig terjedő egy évi széna, alomszalma, szecska, ágyaszalma, tűzifa és kőszén szükségletének biztosítására versenytárgyalást hirdetett. A versenytárgyalások és pedig a Kolozsváron, Beszterczen és Marosvásárhelyen elhelyezett csapatok szükségletei biztosítására Kolozsváron a cs. és kir. élelmezési raktárnál 1910. évi augusztus hó 10-én, az Abrudbányán, Erzsébetvároson, Szászvároson és Szászsebesen elhelyezett csapatok szükségleteinek biztosítására pedig Gyulafehérváron 1910. augusztus hó 8-án, a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál tartatnak meg. Az ide vonatkozó írásbeli ajánlatoknak legkésőbb a tárgyalásokra kitűzött napon délelőtt 10 ig kell beérkezniök a megnevezett élelmezési raktárak parancsnokságához.

— **A magyarigeni románok bosszuja.** A féktelen izgatás és terror, melyet a magyarigeni választás alkalmából a román nemzetiségi párt kifejtett, még most is egyre termi a féktelen bosszu műveit. Az elvakított román parasztok már nemcsak hazafias érzésű román polgártársak vagyonában végeztek pusztításokat, de sőt az utóbbi időben féktelen elvakultságukban most már olyanoktól is rossz néven veszik a hazafias állásfoglalást, a kik természetszerűleg másra, mint a magyarság jelöltjére nem szavazhattak. A megelőző hetekben sorjában több magyar birtokos vetésében és szőlőjében végeztek nagyobb arányú pusztítást. E bosszu vezérelte cselekedetek koronáját képezi most az, hogy a múlt héten a magyarigeni román kath. plébános szőlőjének jó nagy részét, azért, mert természetesen szintén a magyar jelöltre szavazott, tövestül kivágták. Ideje volna már, hogy e barbár cselekményeknek erőlyes felügyelet és ezzel kapcsolatos szigorú megtorló intézkedések által vége szakíttassék.

— **Felszólítás!** A szászvárosi, erzsébetvárosi és abrudbányai helyőrségi csapatok és intézetek széna, szalma és tűzifa szükségletének bérloji fedezése tárgyában m. p. 1910. október 1-től 1911. szeptember 30-ig és Szászsebesre nézve a csapat bevonulásától 1911. szeptember 30 ig, 1910. augusztus hó 8-án a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál a biztosító ajánlati tárgyalás lesz megtartva. A föltételek a katonai élelmezési in-

tézetnél Nagyszeben, Gyulafehérvárt, Kolozsvárt, és Brassóban megkaphatók. Gyulafehérvár 1910. július hó 16-án. A cs. és kir. katonai élelmezési raktár Gyulafehérvár.

— **A tövisi műkedvelők** ma július 24-én az „Oroszlán” szálloda nagytermében tánczsal egybekötött műkedvelői előadást rendeznek. Színre kerül: Az Ördög mátkája népszínmű 3 felvonásban. Helyárak: I. hely 1 K. 80 f., II. hely 1 K. 20 f., állóhely 60 fill. Kezdeté este 7 és fél órákor.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogi szemináriuma Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban, avagy esetleg később akarják letenni, de kolozsvári szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tankönyveket helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészít. Tanrendszerét és működését ismertető könyvét „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen megküldi.

— **Aki sikerrel akar hirdetni,** forduljon Leopold Gyula hirdető vállalatához (betétitársaság) Budapest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnék. Több mint 256 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelőse. Diszes újságkatalógus, képes nagy árjegyzék és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

— A legtöbb közönséges hashajtószer azzal a tulajdonsággal bír, hogy még állandóan nagyobbodó adag használata mellett is folyton vesztit hatásából. Az oly sok orvos által dicsért **Ferencz József-keserűviz** kitűnő oldó és hashajtó hatása ellenben még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A valódi Ferencz József-keserűviz a belet görcsök nélkül mossa ki, az étvágyat fokozza, anélkül, hogy a gyomrot bármiképp megterhelné.

Ezen kiváló tulajdonságaiért a bécsi általános közközházak V. orvosi osztálya beható kísérletezés után megállapította, hogy

„a Ferencz József-víz a „keserűvizek” leghivatottabb képviselője.”

Nyilttér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

SARG-féle 60
KALODONT
LEGJOBB FOG-CRÈME
Fillér

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDIT - GYÓGYIT
BÁKTERIUM - MENTES
természetes ásványvíz.
ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.
Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.
Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakát:
IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

NEMÉNY TESTVÉREK

SAVOY
DNAGYSZALLODA

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 16.

A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem, központi gőzfűtés, tüdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

MÉRSÉKELT ÁRAK.

A LEGFIGYELMESEBB KISZOLGÁLÁS.

TELEFON 154—08.

Szám 696—1910. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 3378. számú végzése következtében Dr. Fried Armin gyulafehérvári ügyvéd által képviselt gyulafehérvári Takács Vilmos javára 800 kor. s jár. erejéig 1909. évi április hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1242 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butor, fehérnemű és bolti berendezés nyilvános árverésen eladatnak.

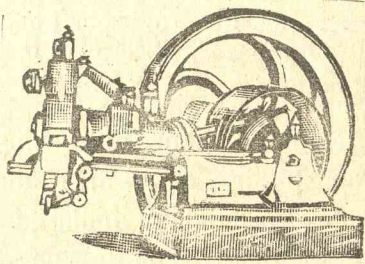
Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1909. évi V. 445/7. sz. végzése folytán 800 kor. tőkötvetelés, és eddig összesen 82 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt, alperes lakásán leendő eszközzésére **1910. évi július hó 28-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-olgy megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1910. évi július 7. napján.

Papp Károly, kir. bír. végrehajtó.

Drezdai Motorgyár részv. társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat valamint szivógázmotorokat.

!! Meglepő ujdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

NAGYÉRDEMŰ
KÖZÖNSÉG!

Van szerencsénk értesíteni, hogy tulajdonunkat képező volt MENDEL-féle

FÜRDŐT

egészen ujonnan restauráltuk.

Délelőtt 9-től délután 3-ig nők, délután 3-tól este 8-ig férfiak fürödhetnek; fürdőjegy ára 20 fillér.

Bejárat a deszkarakláron keresztül.

Tisztelettel

Özv. Bretter Sándorné és fia.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közhírnél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

1910. évi 2662. szám.

Fenyő rönköfa eladás.

A szászsebesi m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó alkenyéri kincstári faraktárban levő 1908. évi kudsiri termelésű és oda folyó év tavaszán leusztatott vegyes minőségű II-od rendű (ép, selejtes és törött) fenyőrönköknek, mintegy 500—500 drb. rönköt tartalmazó részletekben esetleg egészben való eladása iránt a nagyméltóságu m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úr utólagos jóváhagyásának fentartásával **folyó évi augusztus hó 3-án d. e. 8 órakor** a helyszínén írásbeli ajánlatokkal kapcsolatos szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár:

Részletenként az I. számú 500 drb. 68·81 m ³ -t tartalmazó részletre:	489 K. 82 f.
II. számú 500 drb. 63·36 m ³	434 „ 32 „
III. „ 500 „ 82·92 „	618 „ 35 „
IV. „ 500 „ 96·17 „	757 „ 55 „
V. „ 500 „ 96·99 „	759 „ 98 „
VI. „ 500 „ 104·89 „	853 „ 11 „
VII. „ 500 „ 131·18 „	1112 „ 14 „
VIII. „ 500 „ 146·68 „	1263 „ 15 „
IX. „ 500 „ 130·98 „	1112 „ 08 „
XI. „ 500 „ 192·40 „	1719 „ 31 „
XIII. „ 500 „ 170·64 „	1506 „ 94 „
XIV. „ 500 „ 209·67 „	1897 „ 46 „
XV. „ 560 „ 238·31 „	1154 „ 53 „

Részletenkénti eladás részben vagy egészben eredménytelensége esetén az egész 8742 drb. 2134·09 m³ faanyagra 18588 K. 64 f.

Bánatpénz: részletenként 100 K., az egészre 1900 K.

A részletes árverési és eladási feltételek a szászsebesi m. kir. erdőhivatal és illetve a kudsiri m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák idején megtekinthetők.

Szászsebes, 1910. évi július havában.

M. kir. erdőhivatal.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon

LEOPOLD GYULA

hirdető vállalat betéti társasághoz

Budapest, VII. Erzsébet-körút 41.

ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és nap-
tárakban kiváló szakértelemmel, lel-
kiismeretesen, pontosan és szolid ára-
kon eszközölnék. 256 naptár kizáró-
lagos képviselője, vidéki lapok köz-
ponti hirdetési osztálya, számos hir-
lap kizárólagos kezelőse. Diszes
újságkatalógus, képes naptárjegyzék
és minden felvilágosítás a t. cz. hir-
detőknek díjmentesen.

Ki akar

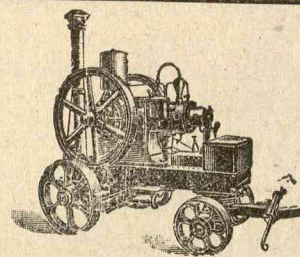
tambura zenét tanulni?

Van szerencsém értesíteni a t. zeneked-
velő ifjúságot, hogy Gyulafehérvárt Atha-
nász-utca 8. szám alatt

tambura zenetanítással

foglalkozom és kedvező feltételek mellett na-
ponta délelőtt és délután órákat adok tam-
burából, esetleg más zenéből is. Jelentkezni
lehet akár lakásomon, akár Papp György
főtéri üzletében.

Tisztelettel
Kelemen Ferencz,
tamburás karmester.

Telefon:
71—01.

Sürgőnyozim:
CLIMAX.

CLIMAX Nyersolajlokomobilok

az idei csépléshez még egy pár darab
kedvező feltételek mellett szállítható.

BACHRICH és TÁRSA

motorgyár

Bécs, XIX. Heiligenstädterstrasse 83.

Mintaraktár és iroda: Budapest, V., Szabadság-tér. 17. Tőzsde-p.

ÜGYNÖK

kerestetik közkeletű árucikk eladására.
Olyanok, kik óvadékkal is rendelkez-
nek s így pénzbeszedéssel is megbíz-
hatók, előnyben részesülnek. Ajánlat-
tokat **P. M.** jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.